

ДО

АКАД. НИКОЛАЙ ДЕНКОВ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
Р БЪЛГАРИЯ

Г-Н АСЕН ВАСИЛЕВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

Г-Н КИРИЛ ВЪТЕВ
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ОТНОСНО: Искане за спешна среща за обсъждане на липсата на държавна политика за подкрепа на българското земеделско производство

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА,

Ние от Българска аграрна камара, която обединява 13 организации и защитава интересите на почти 10 000 български земеделски производители от всички подсектори на селското стопанство **изразяваме силното притеснение и разочарование на земеделските стопани**, в частност тези от животновъдството, пчеларството, зеленчукопроизводството и овощарството **от липсата на политическа воля и решителност** да бъдат осигурени средства в размер на **442 000 000 лв.** за държавната помощ в подкрепа на земеделските стопани по Временната рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна, в бюджета за 2024 г., гласуван на второ четене в пленарна зала на 49-о Народно събрание на 20.12.2023 г.

Намирането на решение на този финансов въпрос е от изключително значение, тъй като настоящата криза, породена от войната в Украйна, продължава да създава рискове и да бъде източник за несигурност за ликвидността на българското земеделско производство в следващите месеци. Успоредно с това, ние от **БАК не сме съгласни и се противопоставяме на отношението**, което българското правителство и 49-то Народно събрание показват към селскостопанския сектор от подписването на Меморандум от 20 септември 2023 г. между Министерски съвет, Министерство на финансите, Министерство на земеделието и храните и Инициативния комитет за провеждане на общонационален земеделски протест (чл.7 от Меморандума) до момента **с липсата на политики и конкретни и последователни реални действия за подкрепа на българското производство.**

Въз основа на гореизложеното настояваме за спешна среща с Вас на **28.12.2023** г. (четвъртък), на която да обсъдим инструментите за осигуряване на средствата от **442 000 000 лв.** и тяхното изплащане към земеделските стопани през април 2024 г., каквато е досегашната практика за тази държавна помощ, както и да обсъдим следните конкретни искания за провеждане на законодателни и стратегически инициативи в агросектора по отношение на:

I. Производството:

1. Промени в Закона за собствеността и ползването на земеделски земи (ЗСПЗЗ):
 - в чл. 37в, касаещи улесняване **процеса на доброволно споразумяване за комасирано ползване на земеделските земи**, както и по отношение на трайните насаждения и зеленчуци споразуменията по чл.37в да са със срок минимум 20 години като приоритетно да бъде предоставяна земя подходяща за развитие на овощарството и зеленчукопроизводството по възможност до водоизточници, където има такива.
 - за подобряване на нормативната уредба по отношение **разпределението на пасища, мери и ливади по чл. 37и;**
 - за разработване на механизъм за **предоставяне на обработваема земя от ДПФ за дългосрочно ползване от чувствителните сектори;**
 - **въвеждане на предимство за местен ползвател при търгове за ОПФ и ДПФ;**
2. Промени в Закона за арендата, целящи **регламентиране и поощряване на сключване на дългосрочни договори за аренда;**
3. Приемане на **държавен механизъм за регулация на рентните плащания** в страната, основан на добив и изкупни цени;
4. Определяне на напояването като стратегически национален приоритет – мерки и действия за **подобряване на поливното земеделие в страната:** държавна подкрепа за цената на водата; облекчаване на нормативните режими за инвестиционни проекти, свързани с водоспестяващи технологии, максимално облекчен режим и пряк достъп до вода за напояване, преминаване на регистрационен режим при изградени кладенци и открити водни басейни, включване на производителите с трайни насаждения и зеленчуци като приоритетни за изграждане на инфраструктура за напояване и ел. хранване и др.;
5. Да се даде достъп на земеделските производители до **субсидирана заетост** към МТСП и общините с цел гарантиране на задълбочаващия се проблем с недостига на работна ръка и невъзможността на сектора да си позволи адекватни трудови възнаграждения;
6. **Промяна на категорията труд в животновъдството.** Промени в Закона за пенсионното осигуряване, като се въведе 1-ва /първа/ категория труд за жените животновъди и 2-ра /втора/ категория труд за мъжете животновъди;
7. **Преразглеждане и увеличаване на размера на максималната ставка по обвързаната подкрепа за оранжерийните производители до 20% от разходите за производство.** В момента тя е около 5% от разходите им за производство;

8. Изработване на **дългосрочна стратегия за целогодишно производство на оранжерийни зеленчуци**. Подпомагане чрез целева помощ, която да покрие определен процент от разходите за отопление на оранжерии;
9. Намиране на вариант за подпомагане на **оранжерии на хидропонно отглеждане** във връзка с компенсиране на отпадналото обвързано подпомагане;
10. За **подсектор "Тютюн"**: Определяне на единични ставки по сортови групи тютюн по "Преходна национална помощ за тютюн" (ПНПТ) за кампания 2023г. и индикативен график на ДФЗ за плащания по Кампания 2023г, след 31.01.2024г - до края на плащанията;
11. Реални действия от страна на държавата за **ограничаване на свръхпроизводството на вино** чрез програма за трайно изкореняване на лозови масиви;
12. **Предоставяне на държавни помощи само на базата на технологични карти и анализ на въздействие (impact analysis)** като определянето на съдържанието на субсидиите, тяхната цел и начин на разпределение да става с активното участие на БАК /а не само проформа обществени обсъждания/. Ясна методология при разпределението на каквито и да е средствата по сектори;
13. Финализиране на програмата на БАБХ за **борба с вредителите при лозята** - нотификация и обявяване на нейното стартиране.
14. Предоставяне на **подпомагане на пчелно семейство**.

II. Реализацията на селскостопанската продукция

1. Приемане на Закон за **засилване позицията на българските земеделски производители във веригата на доставки на храни при реализация на българското производство в страната, както и при международната търговия с българска земеделска продукция, с който да се регламентира например:**
 - селскостопанската продукция да не се реализира под нейната реална себестойност с особен акцент върху нерегламентиран внос и непазарни практики на големите вериги за хранителни продукти;
 - защита на свободната конкуренция и реални мерки както срещу явленията на монополизация, така и на моносония и др.;
2. **Намалена ставка за ДДС за плодове и зеленчуци, грозде и пчелен мед и 0% за биологично производство;**
3. В Закона за обществените поръчки да се гарантира **задължителен процент от доставките по поръчките за обществено хранене да са от български производители**, а също така и **процент за доставки на продукция произведена по методите на биологичното производство;**
4. **80% от доставките по училищните схеми да са от български производители** от които половината да са произведени по биологичен начин и включване на **директни доставки от признати от МЗХ групи и организации на производители**.
5. Да се **легализира директната реализация на дребно на агнета от фермите (живи животни);**

6. Отпадане на ограниченията по Наредба 26 от 14 октомври 2020 г. за специфичните изисквания за **директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход**;
7. **Засилен граничен контрол** на влизащата земеделска продукция от трети страни;
8. **Създаване на специализирани гроздови борси.**

III. Засилване на ролята на аграрната камара и на капацитета на държавната администрация

1. Създаване и приемане на **Закон за браншовите организации в земеделието, Закон за аграрната камара и Закон за селскостопанските кооперативи**;
2. Промени в **Закона за държавния служител и Закона за администрацията** за по-ефективна работа на държавната администрация във всички етажи и сфери на управлението;
3. Обособяване на дирекция в Министерство на земеделието и храните „Плодове и зеленчуци“ с цел акцент за стратегическо и устойчиво развитие на подотрасъл „Плодове и зеленчуци“.

Информираме Ви, че при неизпълнение на поставените от нас по-горе искания за политики за подкрепа на агросектора с реални действия от Ваша страна, БАК е в готовност за провеждането на активни безсрочни протестни действия, считано от началото на 2024 г.

21 декември 2023 г.

**С уважение,
Костадин Костадинов
Председател на УС на Българска аграрна
камара**